

i Jylland, saa sørger saa vidt muligt at komme de lemlæstede og vanføre til Hjælp derovre i de fjerne Landsdele, saaledes at de kunne komme herind og faa den udmærkede Behandling, de faa her. Det er sikkert, at de intetsteds blive behandlede bedre end paa dette Hjem. Jeg har erfaret det gennem vedkommende selv og gennem sagkyndige. Jeg skal da henstille til den højtærede Trafikminister, at han indrømmer fri Befordring til alle saadanne vanføre og lemlæstede og til de Slægtninge, der ledsage dem herover og tilbage til deres Hjem. Nu kunne de faa Hjælp til deres Kur, men Rejsen kan det offentlige ikke betale, uden at det betragtes som Fattighjælp. De maa altsaa enten henvende sig til private eller til de fri Fattiggasser. Disse stille sig naturligvis liberalt, i Aarhus siger man selvfølgelig aldrig Nej, men der er mange Byer, hvor de fri Fattiggasser staa blottede for Midler. Ærede Medlemmer vide, at der er fri Fattiggasser i vore Byer, der ikke en Gang ville tage imod det Statstilskud, de kunne faa ifølge den i forrige Aar vedtagne Lov. Jeg henstiller da til den højtærede Trafikminister, at han indrømmer fri Befordring paa 2den Klasse, og hvorfor for Resten ikke paa 1ste Klasse. De Folk, der her er Tale om, have vanskeligt ved at rejse paa 3die Klasse, hvis de ville rejse om Natten, og det skulle adskillige af dem, hvis de skulle have deres paa-rørende, Faderen eller Moderen med; saa gælder det om at spare Tid for hurtigst muligt at komme tilbage igen til Arbejdspladsen. Jeg vil da bede den højtærede Trafikminister om at stille nogle faa 1ste Klasses Pladser til Disposition for disse lemlæstede og vanføre; det drejer sig jo ikke om mange, maaske højst 50 eller 75 ovre fra Jylland, og jeg tror, at jeg vil kunne gøre det med nogen Virkning, da jeg gaar ud fra, at den højtærede Trafikminister ligesom jeg indser, at det er et Forhold, Staten meget vel kan overkomme, og at den højtærede Trafikminister, der i Forvejen har indrømmet Fribefordring, ogsaa vil kunne være med til, at en saadan gives, naar vedkommende møder frem med Legitimation f. Eks. fra Overlægen paa et eller andet Hospital eller fra en fri Fattiggasses Bestyrelse.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg i denne Forbindelse gerne vil tillade mig at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, og det er et socialt Spørgsmaal, som i Ny og Næ har været fremdraget her i Salen, og som stedse tildrager sig og bør

tildrage sig mere og mere Opmærksomhed, det er vore Enkers Stilling i det moderne Samfund, de enligt stillede Kvinders hele sociale Stilling. Der er i de sidste Dage dannet en Forening med Dronningen som Præsident. Dens Opgave er at komme enligt stillede Kvinder, Mødre, til Hjælp, navnlig saadanne, der have kendt bedre Dage. Det er særdeles udmærket, at man fra Samfundets Spidser indser, at der her er en Opgave, som bør løses; og naar det offentlige ikke i højere Grad har taget denne Opgave op, kan man kun prise de Mænd og Kvinder, der paa et eller andet Omraade tage sig af Samfundets ulukkkelige. Men jeg tror, at Opgaven er for stor til at kunne løses af private Foreninger. Jeg vil i den Forbindelse minde om, at der i Forvejen er to saadanne, med denne Forening sideordnede Institutioner; der er en Forening, der vistnok, saa vidt jeg husker, har til Navn eller Titel: „Foreningen til Værn for enligt stillede Kvinder“. Denne Forening faar ifølge det foreliggende Finanslovsforslag et Aarsbidrag af 2,000 Kr. Og der er en anden Forening, „Foreningen for ulykkeligt stillede Mødre“, der af den højtærede Justitsminister er indstillet til et Aarsbidrag af 1,000 Kr. Jeg er glad ved disse Aarsbidrag, og der er ogsaa et 3die Bidrag, 800 Kr. til en Forening med et beslægtet Øjemed i Odense. Men det er jo en meget stor social Opgave, der her foreligger. Stillingen er jo den, at om en Kvinde, en Arbejderhustru f. Eks., mister sin Mand ved Ulykkestilfælde, og denne Mand er beskæftiget i de saakaldte farlige Erhverv, kan hun faa 2,000, 3,000 eller 4,000 Kr. i Erstatning. Hun er ikke paa bar Bund, hun behøver ikke i Øjeblikket at blive slaaet ned paa Grund af økonomiske Bekymringer. Hvis en Mand arbejder i de mindre farlige Erhverv, er han til Tider ulykkesforsikret, dels gennem Arbejdsgiveren og dels gennem sig selv. Der er Mulighed derfor. Men hvis en Kvinde mister sin Mand efter et kortere eller længere Sygeleje, f. Eks. af Kræft eller Tuberkulose eller Sukkersyge, hvoraf han har været plaget maaske i flere Aar, saa vil jo Forholdet være det, at denne Kvinde vil have været henvist til at være Forsørger af Hjemmet, hun har maattet gaa ud at vaskes eller gøre rent eller at paatage sig andet Arbejde for at skaffe det nødvendige til sig og Manden, og paa det Tidspunkt, da Manden falder bort, ejer hun bogstavelig intet; da er Hjemmet blevet raseret for alt, hvad der var af Værdi, de